

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1434/2022
15.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Грчић, адвокат из ..., против туженог ЈП ЕПС Београд, Огранак ТЕНТ Београд – Обреновац, чији је пуномоћник Александар Будалић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 84/22 од 21.01.2022. године, у седници одржаној 15.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 84/22 од 21.01.2022. године, тако што се одбија, као неоснована, жалба тужиоца и потврђује пресуда Основног суда у Лазаревцу П1 455/21 од 01.12.2021. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка од 54.125,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лазаревцу П1 455/21 од 01.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада исплати: износ од 5.512,73 динара, са законском затезном камтом почев од 15.07.2014. године па до исплате; износ од 5.255,63 динара, са законском затезном камтом почев од 15.08.2014. године па до исплате, као и да за тужиоца на те износе уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање РФ ПИО запослених и да му накнади трошкове парничног поступка, као неоснован. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка од 1.225,00 динара.

Апелациони суд у Београду, је пресудом, Гж1 84/22 од 21.01.2022. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Лазаревцу П1 455/21 од 01.12.2021. године тако што је обавезао туженог да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене зараде по основу сменског рада исплати: износ од 5.512,73 динара са законском затезном каматом почев од 15.07.2014. године па до исплате; износ од 5.255,63 динара, са законском затезном каматом почев од 15.08.2014. године па до исплате, као и да за тужиоца на те износе уплати доприносе за пензијско и инвалидско

осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање запослених. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П1 455/21 од 01.12.2021. године тако што је обавезан тужени да тужиоцу плати на име трошкова првостепеног поступка износ од 81.310,00 динара. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова жалбеног поступка исплати износ од 22.620,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права и предложио да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној ради уједначавања судске праксе, на основу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку.

Пошто је другостепени суд пеиначио првостепену пресуду и одлучио о захтевима странака, следи да је ревизија увек дозвољена на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/11 ... 18/20), па је одлучивање о посебној ревизији туженог сувишно.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен код туженог на неодређено време и рад обавља у сменама. На основу Колективног уговора туженог од 25.06.2013. године, чланом 33. став 1., 5., 6. и 7. је предвиђено да се коефицијенти послова радног места утврђују на основу сложености послова, одговорности у раду и услова рада, у складу са методологијом за вредновање радних места са табеларним делом најнижих коефицијената радних места. Сменски рад је посебно вреднован методологијом за вредновање послова радних места. Према методологији, радна места се анализирају према сваком елементу основног критеријума посебно а збир свих појединачно утврђених елемената чини основни коефицијент на који се додаје део из висине накнада за топли оброк и регрес за годишњи одмор. На укупан основни коефицијент за послове који се обављају у сменском раду додаје се увећање од 14,46%. Вештачењем је утврђено да је на основу елемената за вредновање према матодологији у смислу сложености послова, одговорности и условима рада, за период од 01.06.2014. године до 28.07.2014. године, извршен обрачун зараде тужиоца у коју је урачунат и исплаћен сменски рад који је ушао у основну зараду тако што је садржан у коефицијенту посла па је тужени вршио увећање основне зараде тужиоцу за сменски рад остварен у утуженом периоду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиоца одбио јер је, примењујући одредбу члана 108. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр 24/2005 ... 54/2009), закључио да запослени има право на увећање од најмање 26% од основице само ако рад у смени није вреднован при утврђивању основне зараде, што овде није случај јер је вештачењем утврђено да је

тужиоцу у коефицијент за обрачун зараде урачунато увећање за сменски рад предвиђеном методологијом и у складу са тим му је и исплаћивана увећана зарада.

Другостепени суд је, побијаном пресудом, преиначио првостепену пресуду тако што је тужбени захтев тужиоца усвојио и туженог обавезао да му накнади штету због мање исплаћене зараде по основу сменског рада у спорном периоду јер је закључио да Колективни уговор који је код туженог био на снази у утуженом периоду (заведен под бројем .. од 25.06.2013. године), није вредновао, као елемент за утврђивање основне зараде, сменски рад, па тужиоцу за обављене часове сменског рада у ком је режиму у утуженом периоду обављао рад, припада право на увећану зараду у висини разлике између исплаћене увећане зараде од стране туженог и увећане зараде у висини 26% од основне зараде јер, по мишљењу другостепеног суда, колективним уговором код послодавца се запосленом не могу дати мања права од права утврђених законом.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се ревизијом туженог указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 108. став 1. тачка 2. закона о раду прописано је да запослени има право на увећану зараду у висини утврђеној општим актом и уговором о раду и то: за рад ноћу и рад у сменама, ако такав рад није вреднован при утврђивању основне зараде – најмање 26% од основице. Основицу за обрачун увећане зараде чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду (став четири).

У конкретном случају, вештачењем је утврђено да је тужиоцу у коефицијент за обрачун зараде урачунато увећање за сменски рад предвиђено методологијом за утврђивање вредности послова односно да је сменски рад вреднован кроз утврђену основну зараду. У тој ситуацији, када је сменски рад вреднован при утврђивању основне зараде, искључена је могућност примене увећане зараде од најмање 26% од основице, како је правилно закључио првостепени суд. Становиште другостепеног суда о карактеру и примени методологије за утврђивање вредности послова на основу сложености, одговорности и услова рада у „ТЕНТ“ Д.О.О. Обреновац, није правилно, јер је општа нормативна контрола прописа и општих аката у надлежности Уставног суда. Пошто је тужени тужиоцу сменски рад вредновао кроз утврђену основну зараду која је тужиоцу исплаћена следи да он неосновано тражи исплату разлике увећане зараде од најмање 26% од основице.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Одлуку о трошковима ревизијског поступка, садржану у ставу другом изреке, Врховни касациони суд је донео применом одредбе члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку. Туженом су признати трокови ревизијског поступка на име ангажовања пуномоћника, адвоката, за састав ревизије у износу од 18.000,00 динара на основу важеће Адвокатеске тарифе („Службени гласник РС“ бр 37/2021 од 14.04.2021. године и трошкови судских такси на ревизију од 2.450,00 динара и одлуку по ревизији од 3.675,00 динара на основу важеће Таксене тарифе. Увећање од 20% на име ПДВ-а туженом није признато пошто није приложен рачун о извршеним

адвокатским услугама, на основу одредбе члана 42. став 1. и 2. Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“ бр 84/2004 ... 5/2016).

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић